

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. A. S.**
státní příslušnost Indická republika
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
právně zastoupen Mgr. Alicí Jeziorskou, advokátkou
sídlem Svornosti 86/2, 736 01 Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2023, č. j. OAM-398/DS-D03-D04-2023, o předání do příslušného státu,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 27. 4. 2023, č. j. OAM-398/DS-D03-D04-2023, **se ruší** a věc se žalovanému **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen zaplatit** žalobci náklady řízení ve výši 4 114 Kč k rukám advokátky Mgr. Alice Jeziorské, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. V předmětné věci se žalobce domáhá přezkumu výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného, na jehož podkladě byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany označena za nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaven; též bylo určeno, že státem příslušným k posouzení podané žádosti žalobce je podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), Rumunsko.

II. Skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

2. Dne 29. 3. 2023 byl žalobce zadržen při nelegálním pobytu v České republice a rozhodnutím cizinecké policie ze dne 30. 3. 2023 byl zajištěn dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
3. Při podání vysvětlení dne 29. 3. 2022 žalobce sdělil, že vyznává islám a z Indie vycestoval kvůli napadení jeho rodiny, přičemž skupina Indů je nutila konvertovat k hinduismu. V únoru 2021 opustil zemi původu, až do prosince 2022 pobýval a pracoval v Dubaji, odkud legálně odcestoval do Rumunska. V Rumunsku se rozhodl pokračovat v cestě do západní Evropy, cestou ztratil pas a cestovní doklady, doputoval až do Maďarska, kde byl dne 25. 12. 2023 zadržen a vrácen zpět do Rumunska. Dne 26. 12. 2022 v Rumunsku v cizineckém zařízení požádal o azyl. Při cestě utrpěl zranění, omrzliny prstů u nohou, denně jej ošetřovali zdravotníci, avšak následně musel být hospitalizován (od 13. 1. 2023 do 7. 2. 2023). Z nemocnice se navrátil do tábora, odkud dne 27. 3. 2023 uprchl. Jeho cílovou zemí byla nějaká země na západě Evropy. Cestoval na podvozku kamionu. V České republice byl zadržen. Cítí se zdrav, v České republice nemá žádných socio-ekonomických vazeb.
4. V rámci pohovoru dle nařízení Dublin III konaného dne 24. 4. 2023 žalobce zopakoval identický azylový příběh i okolnosti opuštění země původu a přicestování do Evropy. Upřesnil, že v Rumunsku byla jeho žádost o azyl zamítnuta. Dodal, že v Rumunsku pobýval asi dva měsíce – měsíc v táboře, měsíc v nemocnici; byly mu poskytnuty všechny služby a lékařská péče. Ubytovací zařízení považoval za špinavé, bylo tam moc lidí. Cítí se zdravotně dobře, občas má bolesti související s amputací prstů na dolní končetinách. Do Rumunska se vracet nechce.
5. Ze zjištění žalovaného lustrací v databázi EURODAC vyplynulo, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu již dne 26. 12. 2022 v Rumunsku.
6. Česká republika dne 5. 4. 2023 požádala rumunské orgány o přijetí žalobce zpět na jeho území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu; dne 19. 4. 2023 sdělilo Rumunsko, že

Shodu s prvopisem potvrzuje M.R.

uznává svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ve smyslu nařízení Dublin III.

7. Dne 24. 4. 2023 byl žalobce seznámen s podklady rozhodnutí. Z protokolu o seznámení s obsahem spisu se podává, že žalobce byl seznámen s těmito podklady shromážděnými žalovaným: lustrace EURODAC ze dne 26. 12. 2022; úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 29. 3. 2023; rozhodnutí o zajištění ze dne 30. 3. 2023; odeslaná žádost o přijetí zpět do Rumunska ze dne 5. 4. 2023, akceptace Rumunska ze dne 19. 4. 2023; Rumunsko: Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022 (zvýraznění doplněno krajským soudem); protokol o pohovoru ze dne 24. 4. 2023.
8. Ve spisovém materiálu není obsažena Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022. V seznamu spisového materiálu nefiguruje Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022.
9. Dne 27. 4. 2023 žalobce rozhodl o předání žalobce, přičemž státem příslušným k přijetí žalobce zpět je Rumunsko. Tímto rozhodnutím rovněž řízení o žádosti o mezinárodní ochranu žalobce zastavil. Žalovaný vycházel při svém rozhodnutí mj. ze zprávy o poměrech – Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022, která se má týkat azylového systému v Rumunsku, má popisovat průběh řízení, kompetentní orgány, právní základ azylového systému, poskytování právní pomoci, možnosti odvolání, ubytování v azylových střediscích. Dle žalovaného má být tento dokument pravidelně aktualizován a doplňován, aby reflektoval aktuální situaci panující na území Rumunska ve vztahu k azylovému systému. Žalovaný na podkladě této zprávy o zemi původu konstatoval, že rumunský azylový systém nevykazuje systémové nedostatky. Žalovaný též *implicitě* poukázal na princip vzájemné důvěry mezi členskými státy EU.

III. Žaloba

10. Žalobce vyslovil názor, že v Rumunsku existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. Žalobce má za to, že jeho přemístění je v souladu s článkem 3 odst. 2 nařízení Dublin III nepřijatelné. Dle žalobce žalovaný též nedostatečně odůvodnil, proč přistoupil k postupu dle článku 24 odst. 1 nařízení Dublin III, přičemž se jedná o možnost volby daného státu podléhající správnímu uvážení.
11. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Ve vyjádření k žalobě ze dne 10. 6. 2023 žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Zdůraznil, že vycházel z Informace OAMP ze dne 26. 7. 2023 a poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se aplikace nařízení Dublin III a možných systémových nedostatků azylové procedury v Rumunsku.

V. Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje M.R.

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, jež jeho vydání předcházelo. V napadeném rozhodnutí přitom zjistil takové vady, k nimž byl povinen přihlédnout i bez návrhu [srovnej § 76 odst. 1 písm. b) zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], proto dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Jádrem přezkumu v souzené věci je rozhodnutí žalovaného o předání žalobce konstatující, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět dle nařízení Dublin III je Rumunsko.
15. Žalovaný poté, kdy Rumunsko k žádosti o přijetí žalobce zpět uznalo svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dle článku 18 odst. 1 písm. b) nařízení Dublin III, opřel své rozhodnutí o Informaci OAMP ze dne 26. 7. 2022, z níž dovodil, že v případě Rumunska nejsou dány závažné důvody se domnívat, že by zde docházelo k systémovým nedostatkům co do azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů dosahující rizika nelidského či ponižujícího zacházení.
16. Soud předně zdůrazňuje, že je oprávněn (a současně povinen) z úřední povinnosti přihlédnout k takovým vadám řízení, pakliže brání soudnímu přezkumu rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů.
17. Krajský soud po této úvodní úvaze jednoduchým prostudováním obsahu správního spisu dospěl k závěru, že v něm absentuje informace o zemi původu, která se stala stěžejním důkazem a podkladem v rozhodnutí žalovaného. Navíc, onen důkaz není přítomen ani ve spisovém přehledu, resp. seznamu spisového materiálu, který správní orgán krajskému soudu předložil, a nemůže se tak jednat o „pouhé“ administrativní pochybení správního orgánu spočívající v nedůsledné práci se spisem či opomenutí danou listinu do spisu založit.
18. Krajský soud návazně pojal pochybnosti i o tom, zda vůbec, a pokud ano, zda řádně, byl žalobce s informací o zemi původu seznámen. Pokud totiž v protokolu o seznámení žalobce s podklady rozhodnutí (srovnej čl. 44 spisového materiálu) žalobce prohlašuje, že byl seznámen s Informací OAMP ze dne 26. 7. 2022, kterážto listina však ve správním spise ani ve spisovém přehledu nefiguruje, klade si soud otázku, s čím tedy a jakým způsobem byl žalobce dne 24. 4. 2023 opravdu obeznámen.
19. Obsah žalobních námitek cílí na přítomnost systémových nedostatků v rumunském azylovém systému, resp. uprchlických táborech. V souzené věci ovšem krajský soud logicky nemůže vypořádávat vznesené žalobní body, neboť ve spisovém materiálu postrádá klíčový materiál, na jehož podkladě žalovaný otázku tvrzených systémových nedostatků projasnil. Krajský soud za stávající situace není s to, aniž by jeho rozhodnutí balancovalo na spekulativní hraně, rozhodnout, zda se správní orgán v řízení zabýval všemi skutečnostmi rozhodnými pro vydání rozhodnutí a měl k dispozici potřebné podklady. Ve spise chybí listina, jejíž obsah je pro navazující soudní přezkum stěžejní. Krajský soud přitom nemůže z povahy věci vycházet z narace napadeného rozhodnutí (sedmý odstavec třetí strany a druhý odstavec čtvrté strany odůvodnění napadeného rozhodnutí), neboť se jedná o interpretaci obsahu Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022 poskytnutou žalovaným, přičemž správnost rekapitulace údajů a jejich vyčerpávající přepis není možno porovnat s původním textem.

20. V souzené věci nelze odhlédnout od toho, že správní spisy jsou v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu esenciálním důkazním prostředkem, z něhož krajský soud vychází, neboť při své činnosti také zjišťuje, zda obsah správního spisu je dostatečnou oporou pro žalobou napadené rozhodnutí. Předložení správních spisů je (spolu s vyjádřením k žalobě) základní obranou žalovaného proti podané žalobě. Pokud správní orgán nepředloží kompletní spis, vystavuje se nebezpečí, že krajský soud rozhodne v jeho neprospěch. Soud totiž vždy vychází z předpokladu, že správní spis byl předložen ve své úplné podobě. Takový postup může být sice vnímán jako poměrně tvrdý, zvláště pokud k nezařazení příslušného dokumentu do spisu došlo jen omylem, avšak je zcela v souladu s principem rovnosti zbraní mezi správním orgánem a žalobcem, který je správnímu soudnictví (na rozdíl od správního řízení) vlastní, jakož i s principem „nechtě si každý střeží svá práva“.
21. Předložení neúplného správního spisu nelze v žádném případě klást k tíži žalobci, ale je to správní orgán, který musí nést následky svého pochybení, a to zejména v řízení, jehož důsledkem je přemístění jednotlivce v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, které je z povahy věci svázáno velice přísnými lhůtami. Jak ostatně konstatoval již prvorepublikový Nejvyšší správní soud: „Když žalovaný úřad nepředloží správní spisy, ani nezaujme stanovisko k údajům návrhu, vychází správní soud z předpokladu, že údaje ty odpovídají obsahu správních spisů.“ (rozsudek ze dne 27. 3. 1923, sp. zn. 4976/23 publikováno jako č. 2148/1923 Boh. A.).
22. Krajský soud shledává rozpor napadeného rozhodnutí s obsahem správního spisu, resp. uzavírá, že napadené rozhodnutí nenachází v obsahu spisového materiálu oporu. Dospěl proto k závěru, že je dána vada dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisu. Krajský soud nemohl podrobit meritornímu přezkumu napadené rozhodnutí za předpokladu, že mu nebyl znám obsah Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022, na jejímž podkladě bylo napadené rozhodnutí vydáno.
23. Zbývá doplnit, že krajský soud si je vědom faktu, že ve vztahu k předloženému správnímu spisu se uplatní vyvratitelná domněnka, že jde o spis úplný. V souzené věci ovšem prostým porovnáním obsahu spisu a spisového přehledu s odůvodněním napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že zde Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022 opravdu chybí, a nelze spekulovat, zda ji měl žalovaný před vydáním svého rozhodnutí opravdu k dispozici a pracoval s ní. Krajský soud proto v souzené věci nepřistoupil k výzvě správnímu orgánu k doplnění spisového materiálu o absentující důkazní materiál, neboť ve věci s ohledem na její celkový kontext (údajné seznámení žalobce s listinou, která však není obsahem spisu a nefiguruje ani ve spisovém přehledu) pojal pochybnosti o tom, jak již bylo ostatně výše uvedeno, zda byl žalobce opravdu s kompletním obsahem spisového materiálu řádně seznámen. V neposlední řadě poukazuje krajský soud též na charakter řízení, jehož výstupem je napadené rozhodnutí, v němž se aplikují speciálně určené lhůty dle § 32 odst. 7 zákon o azylu; i z tohoto důvodu nezvolil krajský soud postup, jímž by vyzval žalovaného k doplnění nekompletního spisového materiálu.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

24. Lze uzavřít, že napadené rozhodnutí je zatíženo vadou, neboť skutková podstata, z níž správní orgán vyšel při posuzování věci, nemá oporu v obsahu správního spisu. Soud proto napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. doplní spisový materiál o podklady svého rozhodnutí a žalobce s těmito řádně seznámí.
25. V souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. závázal krajský soud žalovaného k náhradě nákladů řízení žalobce, a to nákladů právního zastoupení žalobce advokátem v rozsahu jednoho úkonu právní služby á 3 100 Kč a jednoho režijního paušálu á 300 Kč podle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), což činí 3 400 Kč; navýšena o DPH, v zákonné výši pak celková odměna a náhrada hotových výdajů činí 4 114 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 17. července 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně